

دیوان شمس تبریزی

(آسان خوان)

(جلد اول)

نشانه‌گذاری، حرکت‌گذاری و معنی لغات

فرزانه اصفهانی

۹۷۸-۶۰-۷۷۶۶۳۹ - ۱۹۷۷/۶۶۳۹ : نفاذ ۶ - ۱۳۹۲ - ۱۳۹۲

سروش‌نامه	: مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ق.
عنوان قراردادی	: Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, 1207-1273
عنوان و نام پدیدآور	: دیوان
مشخصات نشر	: دیوان شمس تبریزی (آسان خوان)/نشانه‌گذاری، حرکت‌گذاری و معنی لغات فرزانه اصفهانی، تهران: بدیهه، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ج. ۲: ۱۷×۱۱ سم.
شابک	: دوره: 9786005715385 : ج. ۱: 9786005715361 : ج. ۲: 9786005715378
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۷ق.
موضوع	: Persian poetry -- 13th century
شناسه افزوده	: اصفهانی، فرزانه، ۱۳۲۸ -
رده بای کنگره	: ۱۳۹۶ ۱۲۹۴ PIR5
رده بندی دیویی	: ۸۵۱/۳۱
فهره کتابشناسی ملی	: ۴۹۸۲۰۷۰
م درخواست	: ۱۳۹۶/۰۹/۱۲
تاریخ سفارش	:
بیشتری	: 4982213

آارات بدیهه

دیوان شمس تبریزی (آسان خوان)

(جلد اول)

نشانه‌گذاری، حرکت‌گذاری و معنی لغات: فرزانه اصفهانی

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۵۰۰

قطع: جیبی - ۱۰۲۴ صفحه

لیتوگرافی: خاتم

چاپ: آبنوس

صحافی: نوری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۱۵-۳۶-۱

ISBN:978-600-5715-36-1

خیابان کارگر جنوبی - پایین تر از خیابان جمهوری

کوچه گلکار - پلاک ۳ تلفن: ۶۶۴۹۷۲۶۱ - ۶۶۴۹۷۳۰۹

نویسندگان جوانم که با غزلیات حضرت مولانا در دیوان شمس، آشنا اندم بی آن که مفهوم اشعار را دریابم، مسحور زیبایی، آهنگ و همانندی هیجان انگیز کلمات شده بودم. سال‌ها بعد شانس آن را یافتم که در کلاس‌های قرائت و شرح مثنوی استاد و دوست عزیزم، سید کریم گلدره حضور پیدا کنم و رفته رفته اشعار حضرت مولانا را با تعقیب بیشتری مورد مطالعه و توجه قرار دهم. خواندن غزلیاتی از «دیوان شمس» در ابتدای هر جلسه باعث شد، شور و شیزگی هفته پیشین، فوران کند و انگیزه تازه‌ای برای ادراک عمیق معانی و اورایی آن، ایجاد نماید. دوباره به سراغ دیوان کبیر رستم و این بار مصمم و بی وقفه مطالعه را ادامه دادم تا روزی که احساس کردم مفهوم اشعار را بهتر و روشن‌تر از قبل در می‌یابم. همین‌سبب شد که دلبسته‌تر از پیش، این مسیر را دنبال کنم. با این حال و دغدغه، سال‌ها بعد، گزیده‌ای موضوعی از غزلیات شمس را

تحت عنوان « اندیشه‌های زرین مولانا » انتخاب و گردآوری کردم. توفیق مطالعه چندین و چندباره دیوان کبیر، در تدارک و تهیه مجموعه هفت جلدی « همراه سپیدی » دست داد. پس از انتشار مجموعه همراه سپیدی، کار نشانه‌گذاری، حرکت‌گذاری و معنی کردن واژه‌های دشوار دیوان حافظ را به انجام رساندم. این تجربه‌ها باعث گردید جسارت آن را بیابم که همراه با اشتیاقی فراوان، کار بر روی دیوان کبیر شمس تبریزی را آغاز کنم. می‌دانستم که کار بر روی این اثر شگرف و عمیق، مسئله‌ای سنگین و دشوار خواهد بود. با استمداد از خداوند منان و روح حضرت مولانا و با بضاعت اندک و شور بی حد و حصر خود کار را شروع کردم و در طول پنج سال آن را به پایان بردم. آرزوی این است که محصول تلاش و عشقم، بتواند اشتیاق بیشتری برای معرفت نسبت به این عارف، حکیم و شاعر بزرگ و بی‌غیر ایجاد کند.

سخن گفتن درباره‌ی موضوعی که بسیار از آن گفته و شنیده شده، کاری است سهل و ممتنع. به ویژه اگر موضوع، زندگی و شعر حضرت مولانا، شاعر بی‌بدیل سپهر شعر و ادب جهان ایران باشد.

شاعری جهانی که پس از گذشت قرن‌ها هنوز اندام‌مندان و ادب‌دوستان، به کشف لایه‌های معنایی و معنوی در شعر او مشغولند و آنچنان که می‌نمایند و می‌بینیم، کار کشف و مکاشفه، تحلیل و تفسیر به پایان نرسیده و به نظر نمی‌رسد

تلاش‌ها، به این زودی‌ها هم به سرانجام خود برسد.
 اگرچه مولانا، خویش را هیچگاه شاعر قلمداد نکرده است و تنها
 شعر را وسیله و بهانه‌ای برای بیان حقایق و معارفی دانسته که
 در سیر درونی و غواصی‌اش در دنیای اشراق و احساس و عرفان،
 بدان‌ها رسیده است، اما وی، خویش را ناگزیر به گفتن و
 سرودن دانسته و این از اقبال و نیک‌بختی ایرانیان و دیگر
 ماهاست که حضرت مولانا در عین بی‌میلی و اکراه، زبان
 به سرودن شعر باز کرده است:

قافیه و غزلیه با گو همه سیلاب ببر
 و ست بُود پوست بود، در خور مغز شعرا
 آینه‌ام آینه‌ام، منبیه مقالات نه ام
 دیده بود حال من ار چشم شود گوش شما
 رستم از این بیت و غزل، ای سیه و باطل ازل
 مفتعلن مفتعلن مفتعلن کشت مرا

* * * *

قافیه اندیشم و دلدار من
 گویدم مندیش من دیدار من
 خوش نشین ای قافیه اندیش من
 قافیۀ دولت تویی در پیش من
 حرف و صوت و گفت را برهم زنم
 تا که بی این هر سه با تو دم زنم